

Parlamentul
Republicii Moldova

Legis nr. 412
26 octombrie 2018

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

**la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.138 din
15 iunie 2012 privind sănătatea reproducerii
(nr.332 din 05.10.2018)**

Examinînd proiectul de lege menționat, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și a Legii privind actele normative nr.100/2017, Direcția generală juridică expune următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat spre examinare în Parlament cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, în temeiul prevederilor art.73 din Constituție și art.47 alin.(1) al Regulamentului Parlamentului.

2. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare, modificarea Legii nr. 138/2012 privind sănătatea reproducerii.

3. Conform Notei informative, scopul proiectului de lege constă în prevenirea precoce a infertilității, prin depistarea și tratarea infecțiilor ce pot afecta sănătatea reproductivă a populației indiferent de statutul de persoană asigurată sau neasigurată medical.

4. Prin natura reglementărilor, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, iar domeniul de reglementare ține de competența exclusivă a

Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile art.66 și art.72 din Constituția Republicii Moldova.

5. Ca observație de ordin general, menționăm că proiectul implică cheltuieli financiare din bugetul public național, fapt inclusiv menționat în nota informativă a prezentului proiect de lege. Astfel, reieșind din prevederile art. 131 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, Hotărârea Curții Constituționale nr. 29/2001 privind interpretarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova și potrivit art.58 alin.(2) din Regulamentul Parlamentului, acest proiect de lege va putea fi adoptat doar în condițiile în care aceste cheltuieli vor fi acceptate de Guvern.

6. De asemenea, relevăm că Nota informativă la proiectul de lege nu corespunde exigențelor art. 34 din Legea nr. 100/2017, care prevede că, autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor economice, financiare, științifice, ecologice, anticorupție, juridice, de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene sau a altei expertize prevăzute de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ. Reiterăm că, astfel de rapoarte nu au fost asigurate de autorii proiectului.

Obiecții de conținut:

7. Propunerea privind introducerea în art.5 din Legea nr. 138/2012 privind sănătatea reproducerii, a lit.i¹⁾) presupune asigurarea oricărei persoane din partea statului cu o consultație și investigație anuală gratuită pentru depistarea precoce a infecțiilor cu transmitere sexuală care cauzează infertilitatea, indiferent de faptul achitării sau neachitării primei de asigurare obligatorie de asistență medicală. Este de menționat faptul că potrivit lit.l) din art.5 al Legii nr. 138/2012 privind sănătatea reproducerii, statul deja asigură *„oricărei persoane – consultații și investigații gratuite pentru prevenirea și tratamentul infecțiilor cu transmitere sexuală și al infecției HIV/SIDA, indiferent de achitarea sau neachitarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală”*. Astfel, introducerea normei respective ar putea crea ambiguitate în cea ce privește aplicarea și efectele scontate. Sub acest aspect, menționăm că, prin Legea nr. 303/2016, în scopul reproducerii umane și reducerii ratei de infertilitate a cuplurilor a fost modificat art.20 alin.(3) din Legea nr.

138/2012 privind sănătatea reproducerii. Prin urmare, din 1 ianuarie 2017, cuplurile în care ambii parteneri sînt asigurați medical și corespund criteriilor medicale stabilite de Ministerul Sănătății au dreptul de a beneficia de o fertilizare in vitro în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală în limitele mijloacelor financiare disponibile, conform actelor normative aprobate de Guvern.

De asemenea, în scopul promovării eficiente a politicii statului în vederea îmbunătățirii sănătății și drepturilor sexuale și reproductive ale populației, Guvernul prin Hotărîrea nr.681 din 11.07.2018 a aprobat Programul național privind sănătatea și drepturile sexuale și reproductive pentru anii 2018-2022. Acest Program este însoțit de un plan de acțiuni unde sunt specificate obiectivele generale și specifice cu estimarea costurilor pentru finanțarea realizării acțiunilor propuse în acest sens. Evaluarea suportului financiar se va face anual, cu înaintarea propunerilor precizate în proiectul anual al bugetului public național pentru sănătate, respectînd cadrul de cheltuieli în vigoare.

8. Cu referire la conținutul textului propus și anume depistarea infecțiilor cu transmitere sexuală, relevăm că în mare parte această procedură se conține în conținutul lit.1) al art.5 din legea vizată. Această normă acordă posibilitatea persoanelor, indiferent de achitarea sau neachitarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală, de a primi consultații și investigații gratuite referitor la infecțiile cu transmitere sexuală. Prin introducerea normei propuse de autor și anume prin specificarea „*infecții care cauzează infertilitate*” se creează o confuzie, deoarece: 1) se condiționează numărul de consultații și investigații ce urmează a fi efectuate și 2) în lista infecțiilor cu transmitere sexuală ar putea fi incluse și infecțiile care cauzează infertilitatea. Actualmente, legea prevede posibilitatea de primire a consultațiilor și investigațiilor în condiții mai vaste. Pentru corectitudinea și întru evitarea a diferite tălmăciri, considerăm necesar consultarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în sensul completării propuse.

Obiecții de ordin tehnico-legislativ:

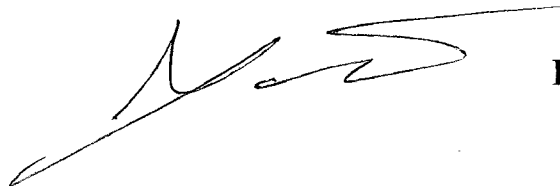
9. În conformitate cu art. 63 alin.(3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, invocăm că în denumirea actului normativ urmează a se face trimitere expresă la articolul 5 din Legea nr. 138/2012 privind sănătatea

reproducerii, supus completării. Concomitent, relevăm că nu este necesară referința la completare, deoarece modificările includ și completări. Din considerentele menționate, titlul proiectului de lege va avea următorul conținut: „Legea pentru modificarea articolului 5 din Legea nr. 138/2012 privind sănătatea reproducerii”, iar partea introductivă a articolului I va fi expusă astfel: *„Art.I – Articolul 5 din Legea nr. 138/2012 privind sănătatea reproducerii (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2012, nr. 205-207 art.673) cu modificările ulterioare, se completează cu lit.i¹) cu următorul cuprins:”*.

10. La Art.II, cu scop de rigoare redacțională, sugerăm următoarea formă de prezentare:

„Art.II – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2019.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.”

Ion Creangă
Șef Direcție